

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 84/21
Luksemburgā, 2021. gada 19. maijā

Spriedums lietā T-643/20
Ryanair DAC/Komisija

**Vispārējā tiesa nepietiekama pamatojuma dēļ atceļ Komisijas lēmumu, ar ko
apstiprināts Nīderlandes piešķirtais atbalsts aviosabiedrībai KLM saistībā ar
Covid-19 pandēmiju**

*Tomēr, ņemot vērā pandēmijas īpaši nelabvēlīgo ietekmi uz Nīderlandes ekonomiku, Vispārējā
tiesa aptur atcelšanas sekas līdz brīdim, kad Komisija būs pieņēmusi jaunu lēmumu*

2020. gada jūnijā Nīderlande Eiropas Komisijai paziņoja valsts atbalstu aviosabiedrībai KLM, holdinga sabiedrības Air France-KLM meitasuzņēmumam. Paziņotais atbalsts, kura kopējais budžets bija 3,4 miljardi EUR, ietvēra valsts garantiju banku konsorcijs piešķirtam aizdevumam, no vienas puses, un valsts aizdevumu, no otras puses. Ar šo pasākumu Nīderlande vēlēās uz pagaidu laikposmu sniegt KLM apgrozāmos līdzekļus, kas tai bija nepieciešami Covid-19 pandēmijas nelabvēlīgās ietekmes kontekstā. Nīderlandes Karaliste uzskatīja, ka, ņemot vērā KLM nozīmi tās tautsaimniecībā un gaisa satiksmē, tās maksātnespēja vēl vairāk saasinātu jau tā smagos traucējumus tās tautsaimniecībā, ko izraisījusi šī pandēmija.

2020. gada 4. maijā Komisija par saderīgu ar iekšējo tirgu jau bija atzinusi individuālo atbalstu, ko Francija bija piešķirusi Air France – citam holdinga sabiedrības Air France-KLM meitasuzņēmumam – kā valsts garantiju un akcionāra aizdevumu par kopējo summu 7 miljardi EUR¹. Šī atbalsta pasākuma mērķis bija finansēt Air France tūlītējās likviditātes vajadzības.

Uzskatīdama, ka paziņotais atbalsts KLM ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, Komisija to izvērtēja, ņemot vērā savu 2020. gada 19. marta paziņojumu "Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā"². Ar 2020. gada 13. jūlija lēmumu Komisija šo atbalstu atzina par saderīgu ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam³. Atbilstoši šim noteikumam atbalsts, kas paredzēts, lai novērstu nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā, ar noteiktiem nosacījumiem ir uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu.

Aviosabiedrība Ryanair cēla prasību par šī lēmuma atcelšanu, kuru Eiropas Savienības Vispārējās tiesas desmitā palāta paplašinātā sastāvā apmierināja, izskatot lietu paātrinātā tiesvedībā un apturot atcelšanas sekas, līdz Komisija būs pieņēmusi jaunu lēmumu. Savā spriedumā Vispārējā tiesa sniedz precizējumus par Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu tvērumu tad, ja tā par saderīgu ar iekšējo tirgu atzīst holdinga sabiedrības meitasuzņēmumam piešķirtu atbalstu apstākļos, kad šīs pašas holdinga sabiedrības citam meitasuzņēmumam jau ticis piešķirts līdzīgs atbalsts.

Vispārējās tiesas vērtējums

¹ Komisijas Lēmums C(2020) 2983 final (2020. gada 4. maijs) par valsts atbalstu SA.57082 (2020/N) – Francija – Covid-19: pagaidu regulējums, [LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts] – Garantija un akcionāra aizdevums Air France.

² Komisijas Paziņojums "Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā" (OV 2020, C 91 I, 1. lpp.), kas grozīts 2020. gada 3. aprīlī (OV 2020, C 112 I, 1. lpp.), 2020. gada 13. maijā (OV 2020, C 164, 3. lpp.) un 2020. gada 29. jūnijā (OV 2020, C 218, 3. lpp.).

³ Komisijas Lēmums C(2020) 4871 final (2020. gada 13. jūlijs) par valsts atbalstu SA.57116 (2020/N) – Nīderlande – Covid-19: Valsts garantija un valsts aizdevums KLM (OV 2020, C 355, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Prasības atcelt tiesību aktu atbalstam *Ryanair* it īpaši norādīja uz Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, jo tā neesot izklāstījusi iemeslus, kādēļ ir uzskatāms, ka iepriekš *Air France* piešķirtais atbalsts neietekmēja *KLM* piešķirtā atbalsta saderīguma ar iekšējo tirgu vērtējumu, lai gan *Air France* un *KLM* ir vienas holdinga sabiedrības divi meitasuzņēmumi.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa vispirms precizē, ka attiecībā uz *Air France* piešķirto atbalstu agrāk pieņemtais lēmums ir kontekstuāls elements, kas jāņem vērā, lai izvērtētu, vai apstrīdētā lēmuma pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām. Turklāt, ja ir bažas par vienas grupas ietvaros piešķirtu atbalstu kumulēšanās ietekmi uz konkurenci, Komisijai īpaši rūpīgi ir jāpārbauda minētajā grupā ietilpstošo sabiedrību savstarpējās saiknes, lai pārliecinātos, vai tās var uzskatīt par vienu ekonomisko vienību un tādējādi – par vienu atbalsta saņēmēju valsts atbalsta noteikumu piemērošanas nolūkā⁴.

Ņemot vērā šos precizējumus, Vispārējā tiesa norāda, ka apstrīdētajā lēmumā nav nedz informācijas par *Air France* un *KLM* akcionāru loku, nedz par funkcionālām, saimnieciskām un organizatoriskām saiknēm starp holdinga sabiedrību *Air France-KLM* un tās meitasuzņēmumiem, taču no tā var saprast, ka holdinga sabiedrība ir iesaistīta gan *KLM*, gan *Air France* paredzēto atbalstu piešķiršanā un pārvaldīšanā. Apstrīdētajā lēmumā nav arī paskaidrojumu par iespējamo mehānismu, kas novērstu to, ka *Air France* ar holdinga sabiedrības *Air France-KLM* starpniecību piešķirtais atbalsts ar šīs pašas holdinga sabiedrības starpniecību sniegtu labumu *KLM* un otrādi.

Šajā kontekstā Vispārējā tiesa kā nepieņemamus noraida Komisijas paskaidrojumus, kuri pirmo reizi izvirzīti tiesas sēdē, lai pierādītu, ka *Air France* iepriekš piešķirtais atbalsts nevarēja sniegt labumu *KLM*. Turklāt, lai gan Komisijai ir plaša novērtējuma brīvība, lai noteiktu, vai grupā ietilpstošas sabiedrības ir uzskatāmas par ekonomisku vienību valsts atbalsta shēmas piemērošanas nolūkā, tā tomēr apstrīdētajā lēmumā nav pietiekami skaidri un precīzi norādījusi visus faktiskos un tiesību apstākļus, kas jāņem vērā, izvērtējot sarežģīto situāciju, ko raksturo tādas holdinga sabiedrības diviem meitasuzņēmumiem paralēli piešķirti valsts atbalsti, kura turklāt ir iesaistīta šo atbalstu piešķiršanā un pārvaldīšanā.

Turklāt, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma nepietiekamo pamatojumu, Vispārējā tiesa nevarēja pārbaudīt nedz šī atbalsta nepieciešamību, nedz samērīgumu, nedz pagaidu regulējumā noteiktos kumulēšanās nosacījumu un tā 25. punkta d) apakšpunktā un 27. punkta d) apakšpunktā paredzēto maksimālo apmēru ievērošanu⁵. Šo pašu iemeslu dēļ Vispārējā tiesa nevarēja pārbaudīt, vai Komisija bija sakārusies ar būtiskām grūtībām, novērtējot attiecīgā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu.

Līdz ar to Vispārējā tiesa nospriež, ka Komisija, konstatējot tikai, ka, pirmkārt, *KLM* bija attiecīgā pasākuma saņēmēja un, otrkārt, Nīderlandes iestādes ir apstiprinājušas, ka *KLM* piešķirto finansējumu neizmantos *Air France*, apstrīdēto lēmumu nav juridiski pietiekami pamatojusi un ka šī pamatojuma nepietiekamība ir iemesls to atcelt.

Tomēr, tā kā šīs atcelšanas iemesls ir apstrīdētā lēmuma pamatojuma nepietiekamība un ar paziņoto atbalstu piešķirto summu tūlītēja apstrīdēšana radītu īpaši nelabvēlīgas sekas Nīderlandes tautsaimniecībā un gaisa satiksmē sociālajā un ekonomiskajā kontekstā, ko jau tā raksturo *Covid-19* pandēmijas radīti nopietni traucējumi tautsaimniecībā, Vispārējā tiesa nolemj apturēt apstrīdētā lēmuma atcelšanas sekas līdz brīdim, kad Komisija pieņems jaunu lēmumu.

⁴ Saskaņā ar Komisijas paziņojuma par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu (OV 2016, C 262, 1. lpp.) 11. punktu vairāki atsevišķi tiesību subjekti valsts atbalsta noteikumu piemērošanas nolūkā var tikt uzskatīti par vienu ekonomisku vienību. Šajā saistībā ir jāņem vērā vienam no šiem subjektiem piederošas cita subjekta kontrolpaketes esamība, kā arī citas funkcionālas, ekonomiskas un organizatoriskas saites starp tiem.

⁵ Saskaņā ar pagaidu regulējuma 25. punkta d) apakšpunkta i) daļu valsts atbalsts kā jaunas publiskās garantijas aizdevumiem tiek uzskatīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ja attiecībā uz aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir pēc 2020. gada 31. decembra, aizdevuma kopējā summa vienam saņēmējam nepārsniedz tā kopējo ikgadējo izdevumu par algām 2019. gadā vai pēdējā gadā, par kuru ir pieejami dati, divkārtu apmēru. Tāds pats maksimālais apmērs ir piemērojams valsts atbalstam subsīdiju veidā valsts aizdevumiem saskaņā ar minētā regulējuma 27. punkta d) apakšpunkta i) daļu.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Prasības atcelt tiesību aktus ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt prasību atcelt tiesību aktu Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns [sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.